

Adviseert het college van Burgemeester en Wethouders

College van Burgemeester en Wethouders
en Gemeenteraad gemeente Goeree-Overflakkee

Secretariaat:

W.J. van der Kamp
Wmo-Adviesraad GO
Postbus 338
3240 AH Middelharnis
Tel. 0187-483953
Email: wmo-go@xs4all.nl
Website: www.wmo-go.nl
Bankrek. nr.: 130438049
inzake Wmo-Adviesraad

Middelharnis, 11-02-2016

Ons kenmerk: CH/wk

Betreft: advies i.v.m. nota Mantelzorgbeleid

Geacht College en leden van de gemeenteraad,

In onze Adviesraadvergadering van 2 februari jl. hebben wij de Nota Mantelzorg 2016 – 2019 besproken. Hierbij onze reactie.

Inleiding:

Ruim een jaar geleden, op 21 januari 2015 bracht de Wmo-Adviesraad Goeree-Overflakkee een ongevraagd advies uit over Mantelzorgbeleid. Dit advies was gebaseerd op de inbreng die burgers geleverd hadden tijdens 4 eilandelijke bijeenkomsten in het najaar van 2014. De Wmo-Adviesraad organiseerde die om op die manier verzekerd te zijn van hun inbreng, van wat zij graag in een mantelzorgnota zouden willen zien staan. De gemeente accepteerde in dank de handreiking.

Op 31 augustus 2015 kreeg dit een vervolg door input te geven tijdens het wordingsproces van de uiteindelijke nota. We stellen deze werkwijze zeer op prijs.

Op onze website kunt u zien dat we in december het officiële advies uitbrachten op de toenmalige versie. Dat was echter een negatief advies. Nu is de Nota herschreven en brengen we opnieuw advies uit. We waarderen het dat er nu eindelijk een definitieve versie ligt, want de wachttijd hierop is wel erg lang geworden.

Het is een document geworden met een schitterende omslag, maar wat heeft die met Mantelzorg te maken. We zijn ook blij met de verklarende woordenlijst achterin. Dat zou standaard bij ieder document moeten horen, waar veel onbekende woorden in staan.

Laten we eerst nog wat positieve ontwikkelingen noemen. Het document opent met de visie van de gemeente op mantelzorg. Wat zou een document zonder visie overigens voorstellen? Dat wil niet zeggen dat we de visie voldoende vinden. Dat is niet het geval, we willen deze bestempelen als een magere visie.

Waarderen van deze Nota wil overigens niet zeggen dat we over deze nota geen opmerkingen meer hebben.

Taalkundig valt er hier en daar nog wel wat te verbeteren en inhoudelijk ook. Een simpel voorbeeld: pag. 12 derde alinea: "In de visie op de inrichting van het Sociaal Domein op Goeree-Overflakkee is vastgesteld dat de gemeente een impuls zal geven aan onderlinge zorg van de inwoners door de mantelzorgers." We zijn heel benieuwd wat voor een impuls dat dan wel zal zijn. Wie doet hier wat, aan wie en hoe?

We behandelen eerst de inhoud

Pag. 4.

Het zal nu wel duidelijk zijn dat de input van Wmo-Adviesraad, die hier genoemd wordt, input is die via de burgers verkregen is.

Pag. 5.

- "Mantelzorgers zijn betrokken bij het zogenaamde keukentafelgesprek en Wmo-zorg".

De combinatie op deze plaats is ons niet geheel duidelijk. Belangrijk is in dit verband wel om te weten hoe mantelzorgers erbij betrokken worden en hoe er kwaliteit geleverd wordt in dit opzicht. Bekend is dat dit zogenaamde keukentafelgesprek nog steeds een heikel punt is. Wie doet het, hoe is de deskundigheid, hoe leer je dat, hoe gaat de verslaglegging, hoe is de terugkoppeling geregeld, enz. om maar enkele zaken te noemen. Die zouden hier zomaar uitgesplitst kunnen zijn.

- "Wij zijn alert" Wie is hier wij? De gemeente, het college, de ambtenaren?

De laatste alinea op deze pagina staat ook al in de leeswijzer, dus die kan o.i. hier vervallen.

Op pag. 7 gaat het in alinea 2 over scholing op vaardigheden. Hoe wordt dat geregeld?

In de pers lasen wij tot onze verbazing dat de door de gemeente gesubsidieerde stichting ZIJN een cursus gaat organiseren voor mantelzorgers tegen een éénmalige eigen bijdrage van €37,50. De cursusonderdelen worden overigens niet vermeld en ook niet wie de cursus gaat geven. Is dat de juiste insteek?

Einde van deze alinea: "Om alle vindplaatsen te bereiken is het nodig om meer bekendheid te geven aan de mogelijkheden in onze gemeente aangaande mantelzorgondersteuning". Een voortreffelijk idee, maar wordt het dan geregeld? Is er een Plan van Aanpak bij?

Pag. 8 GGZ. "Hierop moet de ondersteuning van mantelzorgers inspelen". Wat is het ondersteuningsaanbod en hoe wordt er ingespeeld?

Bij het onderdeel Dementie wordt gesproken over dementerende personen. Wij keuren dit taalgebruik af en willen liever spreken over mensen met dementie. Als het dan toch over dit onderdeel gaat, formuleer dan dat je als gemeente aandacht wilt geven aan mensen die in de beginfase van dementie verkeren. Dat is een vergeten groep en er zijn ook nog geen faciliteiten voor. Zie o.a. de website: <http://geheugensteunpunt.nl/>

Somatisch.

Ook hier wordt gesproken over deskundigheidsbevordering, aangeboden via uitvoerende organisaties. Welke deskundigheidsbevordering, Wie gaan dat aanbieden, wanneer en hoe?

Dit hoofdstuk eindigt met de “Jonge mantelzorger”. In onze visie is de positie van de jonge mantelzorger nog steeds niet goed in beeld gebracht. Zeker niet als tegelijk aangegeven wordt dat dit een speciale doelgroep is. Hoe worden de contacten met de scholen daarover geregeld of geïntensiveerd. Zoek ze op, op school, internet, facebook, etc. We willen graag voorlichtingslessen op basis- en middelbare scholen. Ga in dit verband in ieder geval niet spreken over “waar wenselijk wordt deskundigheidsbevordering aangeboden via de uitvoerende organisaties. Dit is mogelijk in het kader van de (extra) bijeenkomsten voor hulp en dienstverleners”. Welke zijn dat, wie zijn dat en hoe gaat dit gebeuren

Pag. 10 gaat over Verbinden. Best een belangrijk hoofdstuk. Hoe brengen we de partijen bij elkaar?

Er staan aandachtspunten met zinvolle opmerkingen, maar de praktische uitwerking ontbreekt geheel. Waarom ontbreken hier b.v. de kerken terwijl die op het gebied van mantelzorg al veel doen en dat ook in georganiseerd verband.

Op pag. 11 gaat het bij het laatste aandachtspunt over “ketenzorgdementie”. We hopen dat de woorden uit elkaar getrokken moeten worden, maar zelfs dan verdient dit uitleg.

Het nu volgende hoofdstuk Versterken konden we probleemloos aanvaarden.

Dan komt het cruciale hoofdstuk Verlichten. Daar draait het uiteindelijk om. Hoe verlicht je als gemeente de taak van de Mantelzorgers.

De tweede alinea steekt er gelijk diep in. “Zorgondersteuning moet niet pas toegekend worden als het water tot aan de lippen staat”. Prima insteek. Vervolgens gaat het over het Zorgteam. Wie of wat is dat?

Het hoofdstuk PGB op pag. 15 is ons absoluut niet duidelijk. Als daarmee deze zin uit ons ongevraagd advies bedoeld wordt (Met een persoonsgebonden budget van de zorgvrager kan ook een stukje mantelzorg ingekocht worden. Dit moet ook in de toekomst mogelijk blijven) maak dat dan duidelijk. Artikelen als wettelijke basis hoeven voor ons hier niet genoemd of zet ze in de voetnoten.

RESPIJTZORG.

Voor de juiste informatie over Respijtzorg geven wij hier een website van Mezzo, waar een omschrijving, de vormen en de financiering in heldere termijnen vermeld worden. Dat betekent dus dat de informatie die hier in de nota gegeven wordt inhoudelijk niet klopt.

<https://www.mezzo.nl/pagina/voor-professionals/thema-s/ondersteuning-op-maat/vervangende-zorg-of-respijtzorg>

Vernieuwing betreffende het mantelzorgcompliment.

In de tweede alinea staat dat de Wmo-Adviesraad een meerkeuzemenu heeft geadviseerd. Natuurlijk heeft de Adviesraad geen meerkeuzemenu geadviseerd, maar een lijst gegeven met verschillende mogelijkheden voor een Mantelzorgcompliment. Als de gemeente dat wil maken tot een keuzelijst voor burgers die mantelzorg verlenen, vinden wij dat prima. Voor de duidelijkheid volgen hier dan die mogelijkheden

1 Respijtzorg

2 Een cadeaubon in de vorm van een pas waarop € 200 is gestort

3 Een geldbedrag ter waarde van € 200

4 Recht op minimaal één dagdeel per week respijtzorg en drie weken vakantie per jaar

5 en 6 laten we aan de creativiteit van het college of de raad over

Ieder die langer dan drie maanden meer dan 8 uren mantelzorg per week verleent, komt hiervoor in aanmerking. De aanvraag kan worden ingediend bij het Steunpunt Mantelzorg van de gemeente.

Het gedeelte op pag. 16 over de woonvisie, is een goede aanvulling.

Pag. 17 vinden wij dus een niet uitgewerkte pagina. Als je iets gaat doen, zet er dan niet alleen de beleidsvoornemens bij, maar ook wie wat doet en wat de deadline is. Evaluatie van de acties op deze pagina is dus pas mogelijk na 2018?

Nog een paar slotopmerkingen

Wat kwam er nu terecht van de door ons uitgebrachte adviezen. Van de 22 uitgebrachte adviezen zien we er 15 niet terug. Natuurlijk hoeven niet alle adviezen overgenomen te worden, maar hiermee is de input van de burgers wel geminimaliseerd. Voor de duidelijkheid voegen we het ongevraagd advies erbij met een aandachtstip voor de niet overgenomen adviezen.

Eigenlijk was onze insteek voor deze nota een geheel andere. We hebben overigens geen problemen met de nu geformuleerde hoofdstukken, (die worden her en der in het land gebruikt) maar een goede nota moet voor ons wel aan de volgende criteria voldoen.

- 1 Wat is de visie van de gemeente (is aardig verwoord)
- 2 Wat wil de gemeente bereiken (voor de mantelzorgers doen)
 - a op korte termijn
 - b op lange termijnBeide niet of te weinig geconcretiseerd
- 3 Hoe wil de gemeente dat bereiken? Ook niet of te weinig geconcretiseerd

Hoe wordt tijdig gesignaleerd of iemand voor een ander zorgt en/of er hulp nodig is. We missen de feeling instrumenten om te weten te komen of mantelzorgers overbelast zijn, of raken.

Zorg voor een laagdrempelig ondersteuningsaanbod voor GGZ-cliënten.

Er wordt gesproken over de partners ZIJN en MEE. Met MEE worden contracten afgesloten, ZIJN wordt door de gemeente gefinancierd. Ben je dan een partner?

Wij vinden bovendien dat het Steunpunt Mantelzorg zoals we dat in januari al hebben aangegeven, niet bij de stichting ZIJN moet liggen, maar bij de in dit geval onafhankelijke Gemeente Goeree-Overflakkee, dus gewoon een telefoonnummer van het gemeentelijk loket. Duidelijk en helder vermeld en dusdanig ingericht zodat burgers ellenlange wachttijden bespaard worden.

Nogmaals. Cruciaal in dit hele proces van cultuurverandering is de rol die de gemeente hierin wil spelen: Hoe bereiden we burgers actief hierop voor: effectieve voorlichting, deskundigheidsbevordering van gemeentelijke medewerkers, kwaliteitseisen aan formele zorgverleners. Helaas ontbreekt de concretisering ervan.

Nog een slotopmerking. Wat zou het mooi geweest zijn als de drie nota's: Mantelzorg, Vrijwilligersbeleid en Ouderenbeleid in één integrale visie waren samengebracht, met een pakkende kop als titel, b.v. Het roer moet om/ Met zorg bekeken/Het licht op groen, etc. Daarmee zou het college visie getoond hebben.

Samengevat:

Te weinig visie, te weinig concreet, meer bespiegelend, maar niet actief, niet innovatief, niet creatief. Kortom een nota waar te veel op aan te merken is en derhalve kunnen wij hierover helaas geen positief advies geven.

Wmo-Adviesraad Goeree-Overflakkee

Namens deze:

W.J. van der Kamp
secretaris

- In bijlage is het ongevraagd advies van januari 2015 bijgevoegd, waarin voor de duidelijkheid alle adviezen die niet gebruikt zijn, of onvoldoende verwerkt zijn, met een rood sterretje zijn aangegeven.